

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2023/66/-НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БҮРЭН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН
АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод 2023 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Г.Баянжаргал

Утас: 70273204 Цахим хаяг: bayanjargalg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	12
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	17
4.1 Ерөнхий зүйл	17
4.2 Материаллаг байдал.....	17
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	18
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	18
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	19
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	20
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА,ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ	222
6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл	22
6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл.....	22
6.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	23

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ХХААГ	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2023.02.25 № 01/141
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовн баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовн ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газар нь "Олон улсын чанарын менежментийн тогтолцоо, байгууллагын соёлыг хэвшүүлж, хуулийн хүрээнд мэдлэг ур чадварт суурилсан мэргэшсэн, ёс зүйтэй хамт олон эрүүл, аюулгүй орчинд төрийн үйлчилгээг хурдан, шуурхай, хүртээмжтэй хүргэж, хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийг тасралтгүй сайжруулна" гэсэн чанарын бодлоготойгоор үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газар нь сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн 8 дугаар хуралдааны 05 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралтаар "Орон нутгийн шилжих үлдэгдлээр хийгдэх хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээ, тоног төхөөрөмжийн жагсаалт"-д 20 нэр төрлийн төсөл арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 218,120.0 мянган төгрөгийг баталж, бүрэн санхүүжүүлсэн бөгөөд үр дүн, хэрэгжилтийг байгууллага бүрээр гаргаж тайлагнасан жагсаалт үйлдээгүй байна.

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газар нь нэмэлт санхүүжилтийн дансанд бэлчээрийн худаг гаргах 12,000.0 мянган төгрөгийн ажлыг тайлант хугацаанд нь хэрэгжүүлэлгүй орон нутгийн орлогын дансанд татан төвлөрүүлсэн байна.

G/Arkhir/Alban bichig 2023/ A4

19020251

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	57,004,135.09	66,673,762.39
33	АВЛАГА	576,500.00	200,467.30
335	Бусад авлага	576,500.00	200,467.30
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	26,467.30
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	576,500.00	174,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	56,427,635.09	66,473,295.09
351	Түүхий эд материал	352,500.00	352,500.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	352,500.00	352,500.00
354	Хангамжийн материал	56,075,135.09	62,420,795.09
35410	Бичиг хэргийн материал	2,321,240.00	1,993,800.00
35420	Аж ахуйн материал	15,539,982.72	15,850,582.72
35440	Түлш, шатах тослох материал	00.15	00.15
35470	Бусад хангамжийн материал	38,213,912.22	44,576,412.22
35600	Мал амьтад	00.00	3,700,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,113,774,778.60	3,313,874,195.35
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,113,774,778.60	3,313,874,195.35
392	Биет хөрөнгө	2,950,486,350.16	3,152,518,624.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,077,770,013.39	3,213,267,198.39
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-366,623,908.24	-452,400,245.52
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	183,008,855.00	210,898,855.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-117,265,564.68	-139,757,937.82
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	74,539,516.02	97,418,326.02
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-37,342,583.60	-51,184,450.47
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	90,704,217.50	104,645,667.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-41,420,134.39	-51,917,602.04
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	2,000,000.00	2,000,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,920,050.00	-1,956,950.00
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	23,986.00	23,986.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	180,896,382.00	339,877,311.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-93,884,378.84	-118,395,533.99
393	Биет бус хөрөнгө	163,288,428.44	161,355,571.28
39301	Програм хангамж	1,713,000.00	1,713,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,338,000.00	-1,488,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	176,582,000.00	176,582,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13,668,571.56	-15,451,428.72
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,170,778,913.69	3,380,547,957.74
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,970,047.80	425,900.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,970,047.80	425,900.00
413	Өглөг	2,970,047.80	425,900.00
4136	Бусад өглөг	284,800.00	425,900.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	284,800.00	425,900.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,167,808,865.89	3,380,122,057.74
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,167,808,865.89	3,380,122,057.74
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	627,926,463.77	627,926,463.77
51101	Өмч: - төрийн	627,926,463.77	627,926,463.77
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,258,401,403.33	2,470,714,595.18
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,258,401,403.33	2,258,401,403.33
51220	Тайланг үеийн үр дүн	00.00	212,313,191.85
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	281,480,998.79	281,480,998.79
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,170,778,913.69	3,380,547,957.74

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,521,613,017.66	914,250,405.66
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,090,103,552.00	479,198,114.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,087,716,752.00	479,198,114.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,087,716,752.00	479,198,114.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	00.00	218,120,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,087,716,752.00	261,078,114.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	431,509,465.66	435,052,291.66
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	46,978,465.66	45,571,691.66
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000,000.00	7,560,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,676,623.00	20,132,200.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	12,227,900.00	1,780,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал	16,008,942.66	16,099,491.66
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	384,531,000.00	389,480,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	384,531,000.00	389,480,600.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	583,692,243.88	701,073,893.95
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	583,692,243.88	608,503,370.75
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	533,475,039.85	543,624,486.04
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	229,153,441.90	209,397,265.40
210101	Үндсэн цалин	149,731,404.32	167,423,354.68
210102	Нэмэгдэл	53,237,542.45	33,652,020.67
210104	Урамшуулал	00.00	8,321,890.05
210105	Гэрээт ажлын хөлс	26,184,495.13	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	30,463,983.34	26,903,974.15
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,432,566.51	18,500,942.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,379,151.19	2,164,898.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,856,280.92	1,715,118.46
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	429,467.94	403,403.88
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,366,516.78	4,119,610.74
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	41,795,473.80	51,330,456.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,628,121.00	5,151,860.00
210302	Түлш, халаалт	30,454,752.80	41,166,599.40
210303	Цэвэр, бохир ус	2,712,600.00	5,011,997.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,041,185.00	30,969,693.00
210401	Бичиг хэрэг	3,327,230.00	3,551,740.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,123,805.00	23,317,953.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,226,000.00	1,200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	364,150.00	2,900,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,050,000.00	1,500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,050,000.00	1,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,456,000.00	2,797,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,456,000.00	2,797,500.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,326,029.00	24,262,669.70
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,319,879.00	23,357,039.70
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	604,800.00	604,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	141,350.00	00.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	250,000.00	250,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	10,000.00	50,830.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	203,188,926.81	196,462,927.39
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	77,194,308.00	28,551,050.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	156,000.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	125,838,618.81	167,911,877.39
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	50,217,204.03	64,878,884.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	20,589,500.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	7,560,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	12,129,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	900,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	50,217,204.03	44,289,384.71
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	50,217,204.03	44,289,384.71
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	92,570,523.20
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	00.00	92,570,523.20
222001	Тоног төхөөрөмж	00.00	33,584,174.00
223001	Бусад хөрөнгө	00.00	58,986,349.20
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	937,920,773.78	213,176,511.71
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	59,379,221.02	00.00
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	59,379,221.02	00.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	17,658,417.19	863,319.86
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	16,819,117.19	863,319.86
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	839,300.00	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	41,720,803.83	-863,319.86
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	979,641,577.61	212,313,191.85

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	451,586,065.66	653,574,791.66
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	218,120,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	218,120,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	218,120,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	00.00	218,120,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	451,586,065.66	435,454,791.66
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	67,055,065.66	45,974,191.66
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,065,000.00	00.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,гүүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000,000.00	7,560,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33,753,223.00	20,534,700.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	12,227,900.00	1,780,000.00
131107	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих-Нэмэлт	16,008,942.66	16,099,491.66
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	384,531,000.00	389,480,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	384,531,000.00	389,480,600.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	450,326,065.66	435,454,800.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	450,326,065.66	435,454,800.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	400,108,861.63	370,275,915.75
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	226,441,640.96	209,397,265.40
210101	Үндсэн цалин	147,780,900.67	167,423,354.68
210102	Нэмэгдэл	52,424,144.11	33,652,020.67
210104	Урамшуулал	00.00	8,321,890.05
210105	Гэрээт ажлын хөлс	26,236,596.18	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	30,567,554.87	26,903,974.15
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,427,236.98	18,500,942.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,382,512.95	2,164,898.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,884,424.73	1,715,118.46
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	436,503.89	403,403.88
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,436,876.32	4,119,610.74
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	41,795,473.80	51,330,456.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,628,121.00	5,151,860.00
210302	Түлш, халаалт	30,454,752.80	41,166,599.40
210303	Цэвэр, бохир ус	2,712,600.00	5,011,997.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	20,336,968.00	22,221,800.00
210401	Бичиг хэрэг	2,727,498.00	1,276,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,648,820.00	16,845,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интэрнэтийн төлбөр	1,226,000.00	1,200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	734,650.00	2,900,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,500,000.00	1,500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	1,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,456,000.00	2,856,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,456,000.00	2,856,100.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,479,229.00	25,598,884.80
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийглэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,757,879.00	24,408,454.80
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	320,000.00	604,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	64,350.00	284,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	250,000.00	250,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	87,000.00	50,830.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,531,995.00	30,467,435.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,375,995.00	30,467,435.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	156,000.00	00.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	50,217,204.03	65,178,884.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	20,889,500.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	7,560,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	12,129,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	1,200,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	50,217,204.03	44,289,384.71
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	50,217,204.03	44,289,384.71
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1,260,000.00	218,119,991.20
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	00.00	00.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,260,000.00	218,119,991.20
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,260,000.00	218,119,991.20
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,260,000.00	218,119,991.20
222001	Тоног төхөөрөмж	00.00	51,766,311.60
223001	Бусад хөрөнгө	00.00	54,857,179.60
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,260,000.00	111,496,500.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-1,260,000.00	-218,119,991.20
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	627,926,463.77	281,480,998.79	1,278,759,825.72	0.00	2,188,167,288.28
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	627,926,463.77	281,480,998.79	1,278,759,825.72	0.00	2,188,167,288.28
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	979,641,577.61	00.00	979,641,577.61
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	627,926,463.77	281,480,998.79	2,258,401,403.33	00.00	3,167,808,865.89
D01	2022 оны 1-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	627,926,463.77	281,480,998.79	2,258,401,403.33	00.00	3,167,808,865.89
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	627,926,463.77	281,480,998.79	2,258,401,403.33	00.00	3,167,808,865.89
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	212,313,191.85	00.00	212,313,191.85
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	627,926,463.77	281,480,998.79	2,470,714,595.18	00.00	3,380,122,057.74

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	384,531,000.00	350,413,287.63	607,600,600.00	584,013,571.95
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	384,531,000.00	350,413,287.63	389,480,600.00	365,893,580.75
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	384,531,000.00	350,413,287.63	376,351,100.00	352,764,080.75
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	243,546,300.00	226,441,640.96	222,171,100.00	209,397,265.40
210101	Үндсэн цалин	172,208,400.00	147,780,900.67	179,299,600.00	167,423,354.68
210102	Нэмэгдэл	37,743,900.00	52,424,144.11	42,871,500.00	33,652,020.67
210104	Урамшуулал	00.00	00.00	00.00	8,321,890.05
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	32,878,800.00	30,567,554.87	29,993,100.00	26,903,974.15
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,136,900.00	21,427,236.98	21,106,300.00	18,500,942.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,435,400.00	2,382,512.95	2,221,700.00	2,164,898.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,948,400.00	1,884,424.73	1,777,400.00	1,715,118.46
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	487,200.00	436,503.89	444,300.00	403,403.88
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,870,900.00	4,436,876.32	4,443,400.00	4,119,610.74
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	49,632,400.00	41,795,473.80	52,632,400.00	51,330,456.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,806,600.00	8,628,121.00	5,806,600.00	5,151,860.00
210302	Тулш, халаалт	42,945,000.00	30,454,752.80	45,945,000.00	41,166,599.40
210303	Цэвэр, бохир ус	880,800.00	2,712,600.00	880,800.00	5,011,997.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,431,900.00	21,421,968.00	21,055,400.00	21,055,400.00
210401	Бичиг хэрэг	2,552,500.00	2,492,498.00	1,276,000.00	1,276,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,679,400.00	15,648,820.00	15,679,400.00	15,679,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,200,000.00	1,226,000.00	1,200,000.00	1,200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хоргон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,000,000.00	2,054,650.00	2,900,000.00	2,900,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,500,000.00	1,500,000.00	1,500,000.00	1,500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	1,500,000.00	1,500,000.00	1,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,712,300.00	2,456,000.00	2,856,100.00	2,856,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,712,300.00	2,456,000.00	2,856,100.00	2,856,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	820,000.00	721,350.00	32,021,000.00	25,598,884.80
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр ху	00.00	00.00	30,666,200.00	24,408,454.80
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	320,000.00	320,000.00	604,800.00	604,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	150,000.00	64,350.00	400,000.00	284,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100,000.00	87,000.00	100,000.00	50,830.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,009,300.00	25,509,300.00	14,122,000.00	14,122,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,009,300.00	25,509,300.00	14,122,000.00	14,122,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	00.00	00.00	13,129,500.00	13,129,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	00.00	13,129,500.00	13,129,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	00.00	12,129,500.00	12,129,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	00.00	1,000,000.00	1,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	00.00	218,120,000.00	218,119,991.20
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	00.00	00.00	218,120,000.00	218,119,991.20
222001	Тоног төхөөрөмж	00.00	00.00	112,990,000.00	112,989,991.60
223001	Бусад хөрөнгө	00.00	00.00	105,130,000.00	105,129,999.60
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	384,531,000.00	350,413,287.63	607,600,600.00	584,013,571.95
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	365,521,700.00	350,413,287.63	389,480,600.00	365,893,580.75
132001	Орон нутгийн төсвөөс	365,521,700.00	350,413,287.63	389,480,600.00	365,893,580.75
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	19,009,300.00	0	218,120,000.00	218,119,991.20
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	19,009,300.00	0	218,120,000.00	218,119,991.20
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ				
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	1	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	25	25	25	25
620001	Удирдах ажилтан	8	8	7	7
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13	13	14	14
620003	Үйлчлэх ажилтан	4	4	4	4

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		50,955,574.00	25,271,835.00
21 УРСГАЛ ЗАРДАЛ		50,955,574.00	25,271,835.00
210 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		50,955,574.00	17,511,835.00
2104 Хангамж, бараа материалын зардал		175,000.00	1,166,400.00
210401 Бичиг хэрэг		175,000.00	00.00
210402 Тээвэр, шатахуун		00.00	1,166,400.00
2108 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		5,757,879.00	00.00
210801 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		5,757,879.00	00.00
2109 Бараа үйлчилгээний бусад зардал		45,022,695.00	16,345,435.00
210901 Бараа үйлчилгээний бусад зардал		44,866,695.00	16,345,435.00
210902 Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		156,000.00	00.00
213 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		00.00	7,760,000.00
2132 Бусад урсгал шилжүүлэг		00.00	7,760,000.00
213204 Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		00.00	7,560,000.00
213209 Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		00.00	200,000.00
II ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		50,955,574.00	25,271,835.00
1311 Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		50,955,574.00	25,271,835.00
131101 Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		4,065,000.00	00.00
131103 ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		1,000,000.00	7,560,000.00
131104 Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		33,753,223.00	8,527,660.00
131105 Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		12,137,351.00	273,020.00
131106 Төсвийн урамшуулал		00.00	8,911,155.00
IV НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		00.00	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газар нь Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д “Аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн Засаг даргын ажлын алба нь тамгын газар байх бөгөөд доор дурдсан чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ” гэж заасны дагуу 67.1.1-67.1.8-д заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг, Төв аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллага юм.

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Төв аймгийн Бүрэн сумын ЗДТГ нь сумын Засаг даргатай 2022 оны байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 3 зорилтын хүрээнд 24 хэрэгжүүлэх арга хэмжээтэй баталснаас хэрэгжилт 94,0 %-тай дүгнэгдсэн байна.

Төв аймгийн Бүрэн сумын ЗДТГ-ын даргын 2022 оны 01 дүгээр сарын 03- ны өдрийн А/01 тушаалаар удирдах 7, гүйцэтгэх 14, гэрээт 4 ажилтан, нийт 25 орон тоотой баталж, үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Төв аймгийн Бүрэн сумын ЗДТГ нь үйл ажиллагаандаа олон улсын чанарын менежментийн тогтолцоо ISO стандартыг нэвтрүүлэхээр “Менежмент ба арга зүйн төв” ТББ-тай гэрээ байгуулан ажилласан байна.

Бүрэн сумын ЗДТГ-ын 15 ажлын байр, албан тушаалын чиг үүрэгт шинжилгээ хийж чиг үүргийн давхардалгүй ажиллаж байна.

Төв аймгийн Бүрэн сумын ЗДТГ нь төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хуулийн хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Хөдөлмөрийн тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2022 оны Төсвийн тухай хууль
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
- Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын хууль

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд буюу хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн өөрчлөлттэй холбоотойгоор Бүрэн сумын ЗДТГ нь хөдөлмөрийн дотоод журам болон холбогдох баримт бичигт орсон өөрчлөлтийг тусган мөрдөж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Төлөвлөлтийн үе шатанд дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Төв аймгийн Бүрэн сумын ЗДТГ нь 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллага нь 2018 онд аймгийн хэмжээнд батлагдсан НББ-ын бодлогын баримт бичгийг санхүүгийн үйл ажиллагаандаа мөрдөж байгаа ба тус бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Төв аймгийн Бүрэн сумын ЗДТГ нь 2022 оны санхүүгийн тайлангаа Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 50,831.8 мянган төгрөгөөр буюу 3,5 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	0
Урьдчилгаа	0	0	0
Авлага	576.5	200.5	-376.0
Бараа материал	56,427.6	66,473.3	10,045.7
Үндсэн хөрөнгө	3,113,774.8	3,313,874.2	200,099.4
Нийт хөрөнгө	3,170,778.9	3,380,548.0	209,769.1
Өр төлбөр	2,970.1	425.9	2,544.2
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	3,167,808.9	3,380,122.1	212,313.2
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	3,170,778.9	3,380,548.0	209,769.1

Дээрх хүснэгтээс харахад: Авлагын оны эхний үлдэгдэл 576.5 мянган төгрөгөөс 228.3 мянган төгрөг болж, 348.2 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Бараа материалын дансны эхний үлдэгдэл 56,427.6 мянган төгрөг, төсвийн хөрөнгөөр 56,406.5 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, ХХААГ-аас 3,700.0 мянган төгрөгийн 18 хурган хуц, 5 төлгөн хуцыг үнэ төлбөргүйгээр хүлээн авч, 48,966.5 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулж, 1,094.4 мянган төгрөгийн бичиг хэргийн материал, аж ахуйн материалыг

актлаж устгаснаар бараа материалын эцсийн үлдэгдэл 66,473.3 мянган төгрөг болж, 10,045.7 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Өвөлжилтийн байдлыг хангах зорилгоор малын хивэг тэжээл 4,080.0 мянган төгрөгөөр, ХХААГ-аас 3,700.0 мянган төгрөгийн 23 хуц авсан зэрэг нь бараа материалын өсөлтөд нөлөөлсөн байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны эхний үлдэгдэл 3,113,774.8 мянган төгрөг, сумын ИТХ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 19-ний 04 дүгээр тогтоолоор төсвийн шилжих үлдэгдлийн хөрөнгөөр 23,390.0 мянган төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл, 29,893.8 мянган төгрөгийн үерийн далангийн зураг, 10,520.0 мянган төгрөгийн нарны зүйн гэрэлтүүлэг, 19,000.0 мянган төгрөгийн гэрэлт гудамж, 28,692.7 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил компьютер тоног төхөөрөмж, нийт 111,496.5 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, ОНХС-ийн хөрөнгөөр 135,497.2 мянган төгрөгийн дулааны шугам сүлжээг сайжруулалтаар, 75,411.5 мянган төгрөгийн хогийн цэг, 45,000.0 мянган төгрөгийн малын худаг, цагдаагийн газраас 4,500.0 мянган төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл зэрэг нийт 104,920.6 мянган төгрөгийн хөрөнгүүдийг үнэ төлбөргүйгээр орлого авч, сумын ИТХ-ын 2022 оны 6 дугаар сарын 30-ны хуралдааны 06 дугаар тогтоолоор 9,686.2 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгсэл акталж устгаснаар, үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 3,313,874.2 мянган төгрөг болсон байна. Тайлант оны хөрөнгийн элэгдлийн зардал 167,911.9 мянган төгрөгөөр бүртгэж, хөрөнгийн үлдэгдэл өртөг 299,099.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 3,313,874.2 мянган төгрөг болж 200,099.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 493,735.2 мянган төгрөг, зарлагыг 493,735.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төв аймгийн Бүрэн сумын ЗДТГ-ын хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 104,254.6 мянган төгрөгөөр бууруулж, аймгийн ИТХ-ын 2021 оны 07 дугаар тогтоолоор 389,480.6 мянган төгрөгийн төсөв 2022 оны санхүүгийн жилд зарцуулж, орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр батлагдаж ирсэн байна.

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 493,735.2 мянган төгрөг, зарлагыг 493,735.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төв аймгийн Бүрэн сумын ЗДТГ-ын хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 104,254.6 мянган төгрөгөөр бууруулж, аймгийн ИТХ-ын 2021 оны 07 дугаар тогтоолоор 389,480.6 мянган төгрөгийн төсөв 2022 оны санхүүгийн жилд зарцуулж, орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр батлагдаж ирсэн байна.

Тайлант хугацаанд сумын ИТХ-ын 2022 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн 8 дугаар хуралдааны 05 тоот тогтоолоор тодотгол хийж, нийт 218,210.0 мянган төгрөгийн төсөл арга хэмжээг сумын шилжих үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр тодотгол оруулж нийт зардлыг 607,690.6 мянган төгрөгөөр, зардал санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 607,690.6 мянган төгрөгөөр орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсөв 389,480.6 мянган төгрөгийг 218,210.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 1 удаа тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэх 604,700.6 мянган төгрөг, хүрээлэн буй орчны бодлого, удирдлага хөтөлбөрийн 1 арга хэмжээг санхүүжүүлэх 2,900.0 мянган төгрөг, нийт 607,600.6 мянган төгрөгийн зардлыг, орон нутгийн төсвөөс 389,480.6 мянган төгрөг, шилжих үлдэгдлээс 218,120.0 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр баталсны дагуу гүйцэтгэлээр зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 100 хувь олгож, оны эцэст зарцуулаагүй үлдэгдэл 23,587.0 мянган төгрөгийг төсөвт татан төвлөрүүлсэн байна.

Тайлант хугацааны төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 584,013.6 мянган төгрөг буюу 96,1 хувьтай байгаа нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, цалингийн зардлаас 12,773.8 мянган төгрөг, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлаас 3,089.1 мянган төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлаас 1,301.9 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлэх бараа үйлчилгээний зардлаас 6,257.7 мянган төгрөг нийт 23,587.0 мянган төгрөгийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг татан төвлөрүүлсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	/мянган төгрөгөөр/		
			Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	70106-Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага 80101- Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	254,989.3	242,348.5	12,640.8	95.0%
2	70106- Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага 80103- Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээ	41,129.6	31,471.0	9,658.6	76.5%
3	70106- Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага 80106- Баг, хорооны үйл ажиллагааны зардал	67,332.2	66,044.6	4,636.8	98.1%
4	70106- Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага 80802- Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,129.5	13,129.5	0	100%
5	70106- Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага 80918- Бусад	218,120.0	218,120.0	0	100%
6	70106- Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага 81102- Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	5,000.0	5,000.0	0	100%
7	70106- Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага 82801- Улсын их баяр наадам	5,000.0	5,000.0	0	100%
8	71411- Хүрээлэн буй орчны бодлого, удирдлага 82212- Хур хог хаягдал, орчны бохирдол	2,900.0	2,900.0	0	100%
	Дүн	607,600.6	584,013.6	23,587.0	96.1%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2022 онд нэмэлт санхүүжилтийн дансанд аймгийн ЗДТГ- аас малын гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх шатахууны зардалд 1,166.4 мянган төгрөг, сонгуулийн үр дүнд ажлаас чөлөөлөгдсөн улс төрийн 2 албан хаагчийн нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулалд 7,560.0 мянган төгрөг, урианы жилийн урамшуулалд 200.0 мянган төгрөг, аймгийн хөрөнгө оруулалтаас 12,000.0 мянган төгрөг, статистикийн хэлтсээс ээлжит тооллогын болон тандалт судалгааны зардалд 3,670.8 мянган төгрөг, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас ажил зуучлалын зардалд 66.0 мянган төгрөг, цахим тендерийн хураамж 469.0 мянган төгрөг, нохойн хураамж 1,155.0 мянган төгрөг, өвсний үнэнд 3,587.5 мянган төгрөг, өмнөх оны татан төвлөрүүлсэн нэмэлт санхүүжилтийн орлого 16,099.5 мянган төгрөг, нийт 45,974.2 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн малын гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх шатахууны зардалд 1,166.4 мянган төгрөг, сонгуулийн үр дүнд ажлаас чөлөөлөгдсөн улс төрийн 2 албан хаагчийн нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулалд 7,560.0 мянган төгрөг, урианы жилийн урамшуулалд 200.0 мянган төгрөг, тооллого судалгааны арга хэмжээнд 3,663.8 мянган төгрөг, өвс хивэг худалдан авахад 7,785.0 мянган төгрөг, оготнын хор авахад 2,500.0 мянган төгрөг, бусад зардалд 2,396.6 мянган төгрөг, нийт 25,271.8 мянган төгрөгийг зарцуулж, тайлант онд зарцуулаагүй 20,702.4 мянган төгрөгийг татан төвлөрүүлж тайлагнасан байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн орлого, зардлыг зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.5 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тус төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт хоёр хөтөлбөрийн найман арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 3. Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/мянган төгрөгөөр/						
№	Хөтөлбөр	Хэрэгжих хугацаа	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	Зарцуулах төсөв	Зарцуулсан
1	70106-Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	2022.01.01-2022.12.31	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	Бүрэн хэрэгжсэн, биелэлт 96.1%	604,700.6	581,113.6
2	71411- Хүрээлэн буй орчны бодлого, удирдлага	2022.01.01-2022.12.31	Хүрээлэн буй орчны бодлого, удирдлага	Бүрэн хэрэгжсэн, биелэлт 100%	2,900.0	2,900.0
Нийт төсвийн дүн					607,600.6	584,013.6

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 70106 хөтөлбөр 96,1 % буюу 20,702.4 мянган төгрөгөөр дутуу хэрэгжсэн нь 80101 арга хэмжээний үндсэн үйл ажиллагааны зардал 95 хувьтай, 80103 арга хэмжээний гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээний зардал 76,5 хувьтай, 80106 арга хэмжээний баг хорооны ажил, үйлчилгээний зардал 98,2 хувьтай гүйцэтгэл гарснаас хамаарч байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Г.Баянжаргал гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер О.Амаржаргал, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 03/16 тоот албан бичгээр Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны баталсан төсвийн нийт зарлагыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1,5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн батлагдсан төсвийн нийт зарлага 554,280.6 мянган төгрөгөөс 1,5 хувиар буюу 8,314.2 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 6,235.7 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тус байгууллага авч хэрэгжүүлсэн ажлын тайланг 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай хамт хавсаргаж, ирүүлсэн.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, цалингийн зардлаас 12,773.8 мянган төгрөг, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлаас 3,089.1 мянган төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлаас 1,301.9 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлэх бараа үйлчилгээний зардлаас 6,257.7 мянган төгрөг нийт 23,587.0 мянган төгрөгийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг татан төвлөрүүлсэн байна.

“Ээлжийн амралтаараа дотоодын амралт, сувиллын газарт, эсхүл өөрийн болон эхнэр /нөхөр/-ийн төрсөн нутагт амрах тохиолдолд түүний очих, ирэх замын зардлыг олгохгүй” байх заалтын дагуу Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын алба хаагчдад 2022 онд замын зардал олгоогүй, хууль тогтоомжид зааснаас бусад хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгоогүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад Тендер шалгаруулсан худалдан авах ажиллагааны 2 мэдээлэл, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 12 орлогын, 34 зарлагын мөнгөн гүйлгээнээс орлогын 2 гүйлгээний мэдээллийг хугацаа хоцроож, зарлагын 9 гүйлгээг байршуулаагүй бөгөөд өмч хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 51 шийдвэрийг хугацаанд нь байршуулснаар шилэн дансны хэрэгжилт 89,7 хувьтай байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тус байгууллагад бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэх алдаа, зөрчилтэй асуудал гараагүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгдсэн. Завсрын аудитын явцад асуудлын бүртгэлээр 4 зөвлөмж өгөгдсөн ба биелэлтийг жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дахин хянахад 2 зөвлөмж нь үр дүнтэй хэрэгжсэн тул аудитын тайланд тусгаагүй болно.

Шилэн дансны хэрэгжилт, шилжих үлдэгдлийн зарцуулалтын талаар өгсөн зөвлөмжийг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн гэж үзэн энэхүү тайланд тусгаж, зөвлөмж хүргүүллээ.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 3 албан шаардлага, 2 зөвлөмж өгөгдсөнийг 100% хэрэгжүүлэн, биелэлтийг 2022 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдрийн 03/144 тоотоор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	0	0.0	0	0.0	0%
Албан шаардлага	3	20,211.9	3	20,211.9	100%
Зөвлөмж	2	3,873.0	2	3,873.0	100%
Нийт дүн	5	24,084.9	5	24,084.9	100%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Төв аймгийн Бүрэн сумын Засаг даргын тамгын газрын дараагийн аудитаар анхаарал татахуйц асуудлаар орон нутгийн шилжих үлдэгдлээс санхүүжүүлж байгаа хөрөнгийн зардлын зарцуулалт болон нэмэлт санхүүжилтийн данснаас бэлчээрийн худаг гаргах ажилд 12,000.0 мянган төгрөг санхүүжүүлснийг хэрхэн хэрэгжүүлж зарцуулсан байдлыг тодорхойлж байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар санхүүгийн үр дүнгийн тайланд цалин 5,776.1 мянган төгрөгөөр, шимтгэл 1,754.6 мянган төгрөгөөр, байр ашиглалттай холбоотой зардлууд 5,575.9 мянган төгрөгөөр, дотоод албан томилолтын зардал 167.3 мянган төгрөгөөр, элэгдлийн зардал 2,082.9 мянган төгрөгөөр, нийт 15,356.3 мянган төгрөгийн алдаатай тайлагнасныг аудитын явцад Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу залрууллаа.

Аудитаар нийт 20,492.9 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 1,070.9 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 4,122.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 15,300.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

Байгууллагын дотоод журмын дагуу албан хаагчдад олгох нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлын төсвөөс 900.0 мянган төгрөгийн тэтгэмжийг сумын иргэдэд олгосон зөрчил байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалттай нийцэхгүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн “эрх ба үүрэг”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон МҮЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.8-д “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” бол төлбөрийн акт тогтооно гэсний дагуу шийдвэрлэв.

Сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд 170.9 мянган төгрөгийн үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгосон зөрчил байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, МУ-ын ЗГ-ын 2019 оны “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох тухай” 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтын 2 дугаар заалтын 2.7-д “Хууль тогтоомжийн дагуу сахилгын шийтгэл хүлээсэн төрийн албан хаагчийн сахилгын шийтгэлгүйд тооцогдох хугацаа дуусаагүй бол тухайн төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгохгүй” гэсэн заалттай нийцэхгүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн “эрх ба үүрэг”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон МҮЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.3-д “цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон” бол төлбөрийн акт тогтооно гэсний дагуу шийдвэрлэв.

5.2 Албан шаардлага

Бараа үйлчилгээний зардлаас 4,122.0 мянган төгрөгийг дотоод албан томилолтын зардалд гүйлгэн зарцуулсан зөрчил байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.3-д “сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн аудитын “ангилал”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх заалт болон МҮЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.6-д “төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан” бол албан шаардлага хүргүүлэх гэсний дагуу шийдвэрлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хууль, тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1.Илрүүлэлт:

Шилжих үлдэгдлээс санхүүжүүлсэн хөрөнгийн зардлаас эрүүл мэндийн төвийн 13,000.0 мянган төгрөгийн, соёлын төвийн 2,300.0 мянган төгрөгийн өрийг төлсөн зөрчил байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д “жинхэнэ хэрэгжилтийн” зарчим, Сангийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 29-ний 190 дугаар тушаалаар батлагдсан “зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”- тай нийцэхгүй бөгөөд санхүүгийн тайлангийн “ангилал”, “тасалбар болголт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2.Өгсөн зөвлөмж:

Шилжих үлдэгдлээс санхүүжүүлсэн хөрөнгийн зардлыг тухайн төсвийн жилд үл хөдлөх хөрөнгө бий болгох, барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж худалдан авах, барилга байгууламжид их засвар хийх, стратегийн шинжтэй бараа бүтээгдэхүүнтэй холбоотой зардалд зарцуулах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

2. Нийцлийн аудиттай холбоотой асуудал

2.1.Илрүүлэлт:

Шилэн дансанд байршуулах хөрөнгө зарцуулах 76.136.5 мянган төгрөгийн 9 шийдвэрийг байршуулаагүй, шилэн дансны хэрэгжилт 89,7 хувьтай зөрчил байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-д "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4.1.2-д "мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх" 4.1.3-д “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх” гэж заасантай нийцэхгүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн аудитын "толилуулга", "эрх ба үүрэг" гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

2.2.Өгсөн зөвлөмж:

Үнэн зөв, бодитой, ойлгомжтой, иж бүрэн мэдээллийг хуулийн хугацаанд нь байршуулж хэвших.

Дээрх акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 6 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА,ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

мянган төгрөгөөр

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуул- сан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
							залруулсан		залруулаагүй			
	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн
Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд цалин 5,776.1 мянган төгрөгөөр, НДШ 1,754.6 мянган төгрөгөөр, байр ашиглалттай холбоотой зардлууд 5,575.9 мянган төгрөгөөр, дотоод албан томилолтын зардал 167.3 мянган төгрөгөөр, элэгдлийн зардал 2,082.9 мянган төгрөгөөр, нийт 15,356.3 мянган төгрөгийн алдаатай тайлагнасан байна.	1	15,356.3			1	15,356.3	1	15,356.3				
Дүн	1	15,356.3	0	0.0	1	15,356.3	1	15,356.3	0	0.0	0	0.0

6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

мянган төгрөгөөр

Алдааны товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	тоо	дүн										
Байгууллагын дотоод журмын дагуу албан хаагчдад олгох нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлын төсвөөс 900.0 мянган төгрөгийн тэтгэмжийг сумын иргэдэд олгосон зөрчил байна	1	900.0	1	900.0								
Сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд 170.9 мянган төгрөгийн үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгосон зөрчил байна	1	170.9	1	170.9								
Бараа үйлчилгээний зардлаас 4,122.0 мянган төгрөгийг дотоод албан томилолтын зардалд гүйлгэн зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчил байна.	1	4,122.0			1	4,122.0						
Шилжих үлдэгдлээс санхүүжүүлсэн хөрөнгийн зардлаас эрүүл мэндийн төвийн 13,000.0 мянган төгрөгийн, соёлын төвийн 2,300.0 мянган төгрөгийн өрийг төлсөн зөрчил байна.	1	15,300.0					1	15,300.0				
Дүн	4	20,492.9	2	1,070.9	1	4,122.0	1	15,300.0	0	0.0	0	0.0

6.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

мянган төгрөгөөр

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансанд байршуулах хөрөнгө зарцуулах 76.136.5 мянган төгрөгийн 9 шийдвэрийг байршуулаагүй, шилэн дансны хэрэгжилт 89.7 хувьтай зөрчил байна.	1						1	
Дүн	1	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Нийт дүн	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0